

KESKKONNAMINISTEERIUM

Olmejäätmete sh pakendijäätmete kogumine kohalikes omavalitstustes

Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa, Viljandimaa

Marika Siht

Jäätmeosakonna peaspetsialist

Kaire Kikas

Jäätmeosakonna peaspetsialist

09.09.2016

Kohalikes omavalitsustes kogutud olmejäätmed

2013 ja 2014

- Kokkuvõte on koostatud jäätmearuandluse infosüsteemi (JATS) alusel.
- Arvesse on võetud jäätmeliigid, mille alusel arvutatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ette valmistamise, ringlussevõtu või materjalina taaskasutuse jäätmedirektiivi eesmärkide täitmist.
- [Metoodika](#) Keskkonnaministeeriumi kodulehel.
- Pakendijäätmete (15 01) arvestamisel on aluseks võetud sama metoodika, mille järgi arvestatakse kindel protsent pakendijäätmetest olmes tekkinuks.
- JATS-s on teatud hulk jäätmeid määramata, millisest KOV-st need on kogutud - „**määramata vald**“. Iga maakonna „määramata valla“ kogused on jagatud kohalike omavalitsuste vahel rahvaarvu järgi.
- Elanike arvu aluseks on võetud Statistikaameti omavalitsusüksuste rahvaarv.

Kohalikes omavalitsustes kogutud olmejäätmed

2013 ja 2014

Arvestatud jäätmeliigid:

20 01	Olmejäätmete hulgast väljakorjatud või liigiti kogutud jäätmed	20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*
20 01 01	Paber ja kartong	20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 37*
20 01 02	Klaas	20 01 39	Plastid
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	20 01 40	Metallid
20 01 10	Rõivad	20 02	Aia- ja haljastujäätmed (sealhulgas kalmistujäätmed)
20 01 11	Tekstiilid	20 02 01	Biolagunevad jäätmed
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	20 03	Muud olmejäätmed
20 01 23*	Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)
20 01 33*	Koodinumbriga 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	20 03 02	Turgudel tekkinud jäätmed
20 01 34	Patareid ja akud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 33*	20 03 07	Suurjäätmed
20 01 35*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21* ja 20 01 23*	20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjääd

Kohalikes omavalitsustes kogutud olmejäätmed 2013 ja 2014

Arvestatud jäätmeliigid:

15 01	Pakendid (sealhulgas lahus kogutud olmepakendijäätmed)
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid
15 01 02	Plastpakendid
15 01 03	Puitpakendid
15 01 04	Metallpakendid
15 01 06	Segapakendid
15 01 07	Klaaspakendid
15 01 09	Tekstiilpakendid

Olmejäätmete liigiti kogumine maakondades 2013 ja 2014

Jäätmematerjal või -liik	Liigiti kogutud olmejäätmed		Segaolmejäätmete teke		Liigiti kogutud jätmed ja segaolmejäätmed kokku KOGUTEKE		Liigiti kogutud jätmed kogutekkest %	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Jäätmekood	20 01 01, 15 01 01, 20 01 40, 15 01 04, 20 01 39, 15 01 02, 20 01 02, 15 01 07, 20 01 08, 20 02 01, 20 01 38, 15 01 03, 20 01 10, 20 01 11, 15 01 09, 20 01 34, 20 01 33*, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 20 03 02, 20 03 07, 15 01 06		20 03 01, 20 03 98				EESTI KESKMINE 28 32	
HIIUMAA	349	702	217	1 115	566	1 818	62	39
LÄÄNEMAA	2 016	2 212	4 860	5 056	6 876	7 268	29	30
PÄRNUMAA	8 810	8 496	17 451	18 587	26 261	27 084	34	31
SAAREMAA	1 888	2 164	6 336	5 817	8 224	7 981	23	27
VILJANDIMAA	5 698	4 801	12 128	10 076	17 826	14 877	32	32

Olmejäätmete teke inimese kohta 2013 ja 2014

EESTI
KESKMINE

		225	219	172	152
		2014	2013	2014	2013
		Segaolmejäätmete kogus kg inimese kohta		Liigiti kogutud jäätmete kogus kg inimese kohta	
HIUMAA					
Vallad		159	133	67	76
		105	154	81	55
		222	151	109	93
		184	111	78	72
SAAREMAA					
Vallad		5	94	2	27
		73	69	22	17
		83	90	36	17
		81	80	27	35
		106	129	38	36
		47	57	22	22
		117	109	54	57
		121	119	76	103
		267	309	92	91
		171	114	51	48
		137	144	33	22
		54	65	4	14
		75	65	50	28

EESTI
KESKMINE

Olmejäätmete teke inimese kohta 2013 ja 2014

	225	219	172	152
	2014	2013	2014	2013
	Segaolmejäätmete kogus kg inimese kohta		Liigiti kogutud jäätmete kogus kg inimese kohta	
	PÄRNUMAA			
Vallad	245	140	27	24
	352	181	117	40
	290	152	64	33
	311	158	37	31
	116	56	16	25
	233	97	32	22
	442	187	110	44
	619	287	123	155
	151	143	33	29
	379	170	23	24
	380	178	159	46
	225	108	17	20
	327	150	24	26
	397	226	11	29
	249	129	36	27
	277	131	20	34
	240	102	25	16
	194	78	47	48
	245	138	39	30

EESTI
KESKMINE

Olmejäätmete teke inimese kohta 2013 ja 2014

	2014	2013	2014	2013
	Segaolmejäätmete kogus kg inimese kohta		Liigiti kogutud jäätmete kogus kg inimese kohta	
VILJANDIMAA				
Vallad	121	131	141	63
	73	68	75	44
	91	86	72	42
	279	133	124	64
	104	121	72	53
	73	96	93	41
	99	186	69	60
	124	110	90	49
	113	169	81	64
	365	369	184	221
	150	391	83	74
LÄÄNEMAA				
Vallad	240	259	112	104
	143	110	24	25
	81	96	23	15
	175	118	39	32
	246	206	50	43
	141	130	22	13
	196	219	127	75
	271	128	103	103
	182	150	57	68
	5	198	42	16

Kokkuvõte

- **Olmejäätmete kogused erinevad kohati KOV-ti suurel määral.**
- **Osa koguseid „määramata valla“ all.**
- **JATS-s avalikud andmed kõikide KOV-de kohta.**
- **Andmete arvestuse algdokumentide ja koondandmetega on õigus tutvuda keskkonnajärevalve asutusel, sh KOV-i.**
- **Tuntke huvi oma KOV-i andmete kohta!**
- **Hälvete teada andmine Keskkonnaagentuuri väga teretulnud!**
- **Tööriist jäätmehoolduse planeerimisel!**

Pakendijäätmete kogumine avaliku kogumisvõrgustiku kaudu

Selgitused arvutuste kohta:

- Selleks et saada ülevaade pakendi kogumisvõrgustiku toimimise kohta, viisime kokku jäätmearuandluse andmed liigiti kogutud pakendijäätmete kohta ja meie andmed KOVdes paiknevad kogumismahutite kohta.
- Arvutasime välja, kui palju **tinglikult** koguti aastas ühe mahutiga valdades/ linnades ja kui palju koguti pakendijäätmeid ühe elaniku kohta erinevates KOVdes.
- Kogused on saadud jäätmekäitlejate esitatud 2013 ja 2014. aasta jäätmearuandlusest. Arvutamisel on kasutatatud koefitsiente, mis arvestab üksnes kodumajapidamistes tekkinud pakendijäätmetega.
- Mahutite arv KOVde lõikes tugineb 2013.aastal KeMi küsitluse tulemusel saadud andmetel.
- KOV elanike arv on rahvastikuregistrist.

Pakendite kogumine elaniku kohta aastas (kg)	2013	2014
Hiumaa	86	89
Läänemaa	51	63
Pärnumaa	64	68
Saaremaa	37	36
Viljandimaa	54	60

Paber ja kartong 15 01 01 (tonni/mahuti kohta)

KOV	2013	KOV	2014
Pärnu linn	67	Pärnu linn	71
Viljandi vald	23	Viljandi vald	31
Viljandi linn	18	Abja vald	22
Muhu vald	0,076	Tootsi vald	0,046
Tarvastu vald	0,100	Martna vald	0,120
Orissaarevald	0,104	Tarvastu vald	0,200

Elaniku kohta kg/a

KOV	2013	KOV	2014
Pärnu linn	41	Pärnu linn	43
Pihtla vald	31	Emmast vald	35
Kuessaare linn	24	Abja vald	29
Hiiu vald	0,004	Hiiu vald	0,004
Martna vald	0,406	Martna vald	0,222
Muhu vald	0,622	Noarootsi vald	0,523

Klaaspakend 15 01 07 (tonni/mahuti kohta/aastas)

KOV	2013	KOV	2014
Käina vald	21	Orissaare	24
Kuressaare linn	20	Kuressaare	22
Pärnu linn	15	Lääne-Saare vald	16
Vormsi vald	0,096	Vormsi vald	0,130
Ruhnu vald	0,145	Ruhnu vald	0,768
Mustjala	0,748	Mustjala vald	2,256

Elaniku kohta kg/a

KOV	2013	KOV	2014
Käina vald	34	Ruhnu vald	45
Muhu vald	17	Käina vald	19
Pärnu linn	16	Muhu vald	18
Mustjala vald	4	Mustjala vald	4
Vormsi vald	5	Vormsi vald	7
Orissaare vald	6	Pihtla vald	9

Segapakend 15 01 06 (tonni/mahuti kohta/aastas)

KOV	2013	KOV	2014
Pärnu linn	11	Käina vald	8
Kuressaare	9	Pärnu linn	8
Võhma linn	7	Kuressaare	8
Torgu vald	0,093	Torgu vald	0,147
Laimjala vald	0,098	Kolga-Jaani vald	0,295
Pöide vald	0,120	Tootsi vald	0,315

Elaniku kohta kg/a

KOV	2013	KOV	2014
Nõva vald	37	Käina vald	63
Karksi vald	34	Nõva vald	43
Kuressaare	26	Haapsalu linn	29
Hiiu vald	0,011	Hiiu vald	0,021
Pühalepa vald	0,523	Pühalepa vald	1,016
Muhu vald	1,660	Viljandi linn	0,312

Kogumisvõrgustiku osa üldisest pakendikogumisest

	2013		2014	
	tonni	osatähtsus	tonni	osatähtsus
Hiumaa	182	25%	503	66%
Läänemaa	745	60%	843	55%
Pärnumaa	3 814	72%	3 493	62%
Saaremaa	1 077	59%	1 247	70%
Viljandimaa	1 471	61%	1 294	48%

- **Tabelites esitatud andmed näitavad, et pakendijäätmete kogumine avaliku võrgustiku kaudu erineb piirkonniti kümnetes kordades.**
- **Andmete analüüsimisel tekkis kahtlus, et tõenäoliselt jäätmekäitlejad jätavad oma aruannetes mõned KOVd nimetamata.**
  - **KOVdel on võimalik ise JATSist näha oma valla/linna pakendijäätmete kogumise andmeid.**
  - **Selleks tuleb pöörduda Keskkonnaagentuuri poole andmete juurdepääsu õiguse saamiseks.**
  - **Samuti saab teha järelepärimisi JATSi töötajale Marit Leevikule: marit.leevik@envir.ee**

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Marika Siht

marika.siht@envir.ee

Kaire Kikas

kaire.kikas@envir.ee